กฎบัตรการตรวจสอบภายใน
สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน)

กฎบัตรนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้ฝ่ายบริหาร หน่วยรับตรวจ และผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ ได้รับทราบและมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ สายการบังคับบัญชา หน้าที่และอำนาจ ความรับผิดชอบ และขอบเขตการปฏิบัติงานของส่วนตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) กำหนดขึ้นใหม่ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 รวมถึงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง จึงเห็นควรยกเลิกกฎบัตรการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน ที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบ ในคราวประชุมครั้งที่ 5/2565 เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2565 และใช้กฎบัตรดังต่อไปนี้แทน

1. คำนิยาม

สถาบัน หมายความว่า สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน)

คณะกรรมการ หมายความว่า คณะกรรมการสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน

คณะกรรมการตรวจสอบ หมายความว่า คณะกรรมการตรวจสอบที่แต่งตั้งขึ้นโดยคณะกรรมการสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอนให้ทำหน้าที่ตามข้อบังคับคณะกรรมการสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอนว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและส่วนตรวจสอบภายใน พ.ศ. 2561

ผู้อำนวยการ หมายความว่า ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน

การตรวจสอบภายใน หมายความว่า กิจกรรมการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของสถาบันให้ดีขึ้น การตรวจสอบภายในจะช่วยให้สถาบันบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างมีระบบ

การให้ความเชื่อมั่น หมายความว่า ตรวจสอบหลักฐานต่าง ๆ อย่างเที่ยงธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งการประเมินผลอย่างเป็นอิสระในกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมของสถาบัน

การให้คำปรึกษา หมายความว่า การให้คำแนะนำและบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีจุดประสงค์เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับสถาบัน โดยการปรับปรุงกระบวนการ การกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมของสถาบันให้ดียิ่งขึ้น

มาตรฐานการตรวจสอบภายใน หมายความว่า กรอบแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายในเพื่อให้มีผลการปฏิบัติงานเป็นที่น่าเชื่อถือและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

จรรยาบรรณในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน หมายความว่า กรอบความประพฤติที่ดีงามที่ผู้ตรวจสอบภายในต้องพึงปฏิบัติในการนำมาซึ่งความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ

ผู้ตรวจสอบภายใน หมายความว่า เจ้าหน้าที่สถาบันที่ทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบภายในโดยเฉพาะ และรับผิดชอบขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการ

หน่วยรับตรวจ หมายความว่า หน่วยงานภายในตามข้อบังคับว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงานของสถาบัน

/2.วัตถุประสงค์...

2. วัตถุประสงค์และพันธกิจของส่วนตรวจสอบภายใน

1. เพื่อตรวจสอบและสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง รวมถึงนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุ้มค่า

2. เพื่อให้ความเชื่อมั่นของข้อมูลทางการเงินว่าถูกต้อง ครบถ้วน เพียงพอ และเชื่อถือได้ ตามหลักเกณฑ์และนโยบายที่กำหนด

3. เพื่อให้บริการคำปรึกษา คำแนะนำแก่หน่วยรับตรวจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงาน

4. เพื่อพัฒนาผู้ตรวจสอบภายในให้มีทักษะความรู้ ความสามารถให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

3. การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังฯ

ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานการตรวจสอบภายใน จรรยาบรรณการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน มุ่งเน้นพัฒนาบุคลากรให้มีความชำนาญและความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

4. อำนาจหน้าที่

1. สอบทานการปฏิบัติงานของส่วนงานในสถาบัน โดยการวิเคราะห์ ประเมิน และให้คำปรึกษาเพื่อก่อให้เกิดการกำกับดูแลที่ดี ความเหมาะสมและเพียงพอของการบริหาร ความเสี่ยงและการควบคุมภายในเพื่อพัฒนากลไก เครื่องมือ และวิธีที่ช่วยส่งเสริมการดำเนินงานของสถาบัน

2. ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้เป็นไปตามมาตรฐานและคู่มือ/แนวปฏิบัติการตรวจสอบภายในของกรมบัญชีกลาง หรือมาตรฐานสากล และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

5. สายการบังคับบัญชา

ในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ส่วนตรวจสอบภายในขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการ ส่วนการบริหารงานทั่วไปของส่วนตรวจสอบภายในให้ขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการ เว้นแต่ การแต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนเงินเดือน เลื่อนตำแหน่ง และลงโทษทางวินัย ให้ผู้อำนวยการพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนเสนอคณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาให้ความเห็นแล้วจึงเสนอให้ความเห็นชอบ

6. ความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรม

1. ให้ผู้ตรวจสอบภายในดำรงไว้ซึ่งความเป็นอิสระและไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในกิจกรรมที่ตรวจสอบและปราศจากการแทรกแซงในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็นในการตรวจสอบของฝ่ายบริหาร หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด รวมทั้งต้องไม่ตรวจสอบงานที่ตนเคยทำหน้าที่บริหารหรือปฏิบัติงานภายในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนการตรวจสอบ

2. ผู้ตรวจสอบภายในไม่ควรเป็นกรรมการในคณะกรรมการใด ๆ ของสถาบันอันมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็นในการตรวจสอบ

3. ผู้อำนวยการและ/หรือคณะกรรมการตรวจสอบจะพิจารณาสั่งการให้ผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติงานอื่นได้ตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ ให้พิจารณาถึงประโยชน์ที่สถาบันจะได้รับและผลกระทบต่อความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมในการปฏิบัติงานตรวจสอบ

4. ผู้ตรวจสอบภายในแสดงความเที่ยงธรรมเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ในการรวบรวมข้อมูลประเมินผลและรายงานด้วยความไม่ลำเอียง ผู้ตรวจสอบภายในต้องทำหน้าที่อย่างเป็นธรรมในทุก ๆ สถานการณ์

7. ขอบเขตการปฏิบัติงาน

1. สอบทานระบบการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมทั้งข้อกำหนดอื่นของสถาบัน

2. สอบทานความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลการดำเนินงานและการเงินการคลัง

3. ประเมินความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานในหน้าที่ของหน่วยรับตรวจเสนอแนะการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างต่อเนื่อง

4. ตรวจสอบระบบการดูแล รักษา และความปลอดภัยของทรัพย์สินของหน่วยรับตรวจให้มีความเหมาะสมกับประเภทของทรัพย์สินนั้น

5. วิเคราะห์และประเมินความมีประสิทธิภาพ ประหยัด และคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร

8. สิทธิในการตรวจสอบ

1. ผู้ตรวจสอบภายในมีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล ระบบงาน บุคคล เอกสารหลักฐานและทรัพย์สินต่าง ๆ รวมทั้งเข้าร่วมประชุมกับผู้บริหารในเรื่องเกี่ยวกับนโยบายและการดำเนินงานของสถาบัน เพื่อรับทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

2. ผู้อำนวยการ ผู้บริหาร และบุคลากรต้องให้การสนับสนุนในการอำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือแก่ผู้ตรวจสอบภายใน จัดให้มีระบบการเก็บเอกสารในการปฏิบัติงานที่เหมาะสมและครบถ้วน จัดเตรียมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวกับการดำเนินงาน รวมถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน สมบูรณ์ พร้อมที่จะตรวจสอบได้ ชี้แจงและตอบข้อซักถามต่าง ๆ พร้อมทั้งหาข้อมูลเพิ่มเติมให้ผู้ตรวจสอบภายใน และปฏิบัติตามข้อทักท้วงและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายใน ในเรื่องต่าง ๆ ที่ผู้อำนวยการสั่งให้ปฏิบัติเพื่อให้งานตรวจสอบบรรลุตามหน้าที่ วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ และเป็นประโยชน์สูงสุดต่อสถาบัน

3. ได้รับการสนับสนุนจัดสรรบุคลากรและทรัพยากร เพื่อให้การปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายในเป็นไปอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับปริมาณงานและความซับซ้อนของภารกิจของสถาบัน

9. หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. กำหนดเป้าหมายและทิศทางของภารกิจงานด้านตรวจสอบภายใน เพื่อสนับสนุนการบริหารงานและการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถาบัน โดยให้สอดคล้องกับนโยบายของสถาบัน คณะกรรมการ คณะกรรมการตรวจสอบ หรือคณะกรรมการอื่นใดที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงการกำกับดูแลที่ดี การบริหารความเสี่ยงและความเพียงพอของการควบคุมภายในของสถาบัน

2. จัดทำกฎบัตรเสนอผู้อำนวยการก่อนเสนอคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเผยแพร่ให้หน่วยรับตรวจทราบ และมีการสอบทานความเหมาะสมของกฎบัตรอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

3. จัดทำและเสนอแผนการตรวจสอบประจำปีต่อผู้อำนวยการก่อนเสนอคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อพิจารณาอนุมัติ และเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ภายในเดือนสุดท้ายของปีงบประมาณ และส่งสำเนาแผนการตรวจสอบภายในให้หน่วยรับตรวจทราบ ซึ่งก่อนการตรวจสอบผู้ตรวจสอบภายในต้องแจ้งให้หัวหน้าหน่วยรับตรวจทราบถึงวัตถุประสงค์ และเรื่องที่จะตรวจสอบ เมื่อตรวจสอบเสร็จสิ้นแล้วควรหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในสิ่งที่ตรวจพบกับผู้รับการตรวจสอบเพื่อร่วมกันเสนอมาตรการปรับปรุงแก้ไขก่อนนำเสนอในรายงานผลการตรวจสอบต่อหัวหน้าหน่วยรับตรวจ

4. จัดทำและเสนอรายงานผลการตรวจสอบต่อผู้อำนวยการและคณะกรรมการตรวจสอบ ภายในเวลาอันสมควร และไม่เกินสองเดือนนับจากวันที่ได้ดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จตามแผน และเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบ กรณีเรื่องที่ตรวจพบเป็นเรื่องที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเรื่องที่จะส่งผลเสียหายต่อสถาบันให้รายงานผลการตรวจสอบทันที

5. ปฏิบัติงานตรวจสอบให้เป็นไปตามแผนการตรวจสอบประจำปีที่ได้รับอนุมัติ โดยให้เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ กรณีที่ไม่ได้กำหนดไว้ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานสากล

6. ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ คำปรึกษา แก่ผู้อำนวยการ หน่วยรับตรวจ และผู้ที่เกี่ยวข้องตามขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ในงานตรวจสอบภายใน

7. ประสานงานกับผู้สอบบัญชี คณะกรรมการตรวจสอบ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าขอบเขตงานตรวจสอบครอบคลุมเรื่องที่สำคัญอย่างเหมาะสม และลดการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อนกัน

8. ติดตามผลการตรวจสอบ ข้อเสนอแนะและการให้คำปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจเพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขของหน่วยรับตรวจเป็นไปตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบ

9. ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องอาศัยบุคคลหรือหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านจากภายนอกมาร่วมปฏิบัติงานตรวจสอบให้เสนอขอบเขตและรายละเอียดของงาน คุณสมบัติของผู้รับจ้าง ระยะเวลาดำเนินการและผลงานที่คาดหวังรวมทั้งข้อเสนอโครงการของผู้รับจ้างให้คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาก่อนเสนอการว่าจ้างตามระเบียบที่เกี่ยวข้องของสถาบันต่อไป

10. จัดให้มีการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในทั้งภายในและภายนอก ตามรูปแบบและวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด

11. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานตรวจสอบภายในตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการ คณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการ ทั้งนี้ งานดังกล่าวต้องไม่ทำให้ผู้ตรวจสอบภายในขาดความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม หรือมีส่วนได้เสียกับกิจกรรมที่ต้องตรวจสอบ

10. การประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายใน

ส่วนตรวจสอบภายในต้องปรับปรุงและรักษาคุณภาพของงานตรวจสอบภายใน โดยจัดให้มีการประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในให้ครอบคลุมในทุกด้านตามรูปแบบและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

11. จรรยาบรรณการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

ผู้ตรวจสอบภายในต้องประพฤติตนภายใต้กรอบความประพฤติที่ดีงาม ในอันจะนำมาซึ่งความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม เป็นอิสระ และเปี่ยมด้วยคุณภาพ โดยยึดถือปฏิบัติตามจรรยาบรรณการตรวจสอบภายใน ได้แก่

1. ความซื่อสัตย์: ความซื่อสัตย์ของผู้ตรวจสอบภายในจะสร้างให้เกิดความไว้วางใจและทำให้ดุลยพินิจของผู้ตรวจสอบภายในมีความน่าเชื่อถือและยอมรับจากบุคคลทั่วไป

2. ความเที่ยงธรรม: ผู้ตรวจสอบภายในแสดงความเที่ยงธรรมเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ในการรวบรวม ข้อมูลประเมินผล และรายงานด้วยความไม่ลำเอียง ผู้ตรวจสอบภายในต้องทำหน้าที่อย่างเป็นธรรมในทุก ๆ สถานการณ์ และไม่ปล่อยให้ความรู้สึกส่วนตัวหรือความรู้สึกนึกคิดของบุคคลอื่นเข้ามามีอิทธิพลเหนือการปฏิบัติงาน

3. การรักษาความลับ: ผู้ตรวจสอบภายในจะเคารพคุณค่าและสิทธิของผู้เป็นเจ้าของข้อมูลที่ได้รับทราบจากการปฏิบัติงาน และไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรง ยกเว้นกรณีที่มีพันธะในแง่ของงานอาชีพและเกี่ยวข้องกับกฎหมายเท่านั้น

4. ความสามารถในหน้าที่: ผู้ตรวจสอบภายในจะนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์มาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่

กฎบัตรฉบับนี้ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบ ในคราวประชุมครั้งที่ 6/2569 เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2569 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2569 เป็นต้นไป

(รองศาสตราจารย์ ดร.สาโรช รุจิรวรรธน์)
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปมทอง มาลากุล ณ อยุธยา)
ประธานกรรมการตรวจสอบสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน